

V. XIZMATLAR

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda mamlakatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifatini va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

Zamonaviy jamiyat hayotida xizmatlar sohasi juda keng tarqalgan hodisa hisoblanadi. Bugungi kunda u yoki bu turdagи xizmatlar ko‘rsatmaydigan yoki hech bo‘lmaganda unga duch kelmagan korxonalar deyarli yo‘q.

2022 yil 1 oktabr holatiga viloyatda 32979 ta faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlar qayd etildi. Shundan, xizmatlar sohasida 21551 ta korxona va tashkilotlar faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu ko‘rsatkich o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 8,0 foizga ko‘paydi.

Innovatsion xizmatlarni joriy etish va an’anaviy xizmatlarni rivojlantirish bo‘yicha aniq maqsadli kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirilishi ishlab chiqarilgan bozor xizmatlar hajmini oshishiga olib keldi. Natijada, 2022 yil yanvar-sentabr oylarida xizmatlar ishlab chiqarish hajmi 11400,4 mlrd.so‘mni tashkil etdib,o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 117,0 foizga o‘sdi.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida ko‘rsatilgan xizmat turlari bo‘yicha (amaldagi baholarda) quyidagicha ifodalanadi:

	<i>mldr. so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
Jami xizmatlar	11 400,4	117,0	100,0

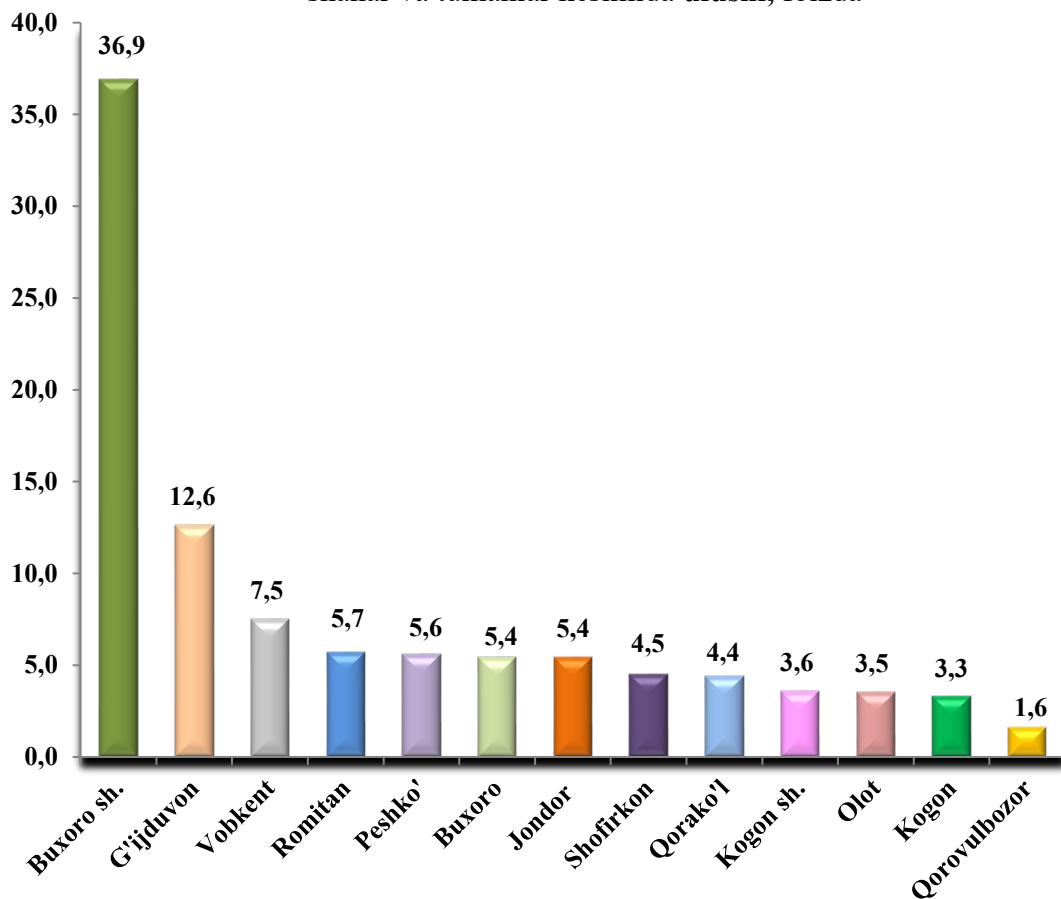
shu jumladan:

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	450,4	119,9	3,9
Moliyaviy xizmatlar	2 250,0	143,9	19,7
Transport xizmatlari	2 366,1	106,3	20,8

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar-sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>yakunga nisbatan, foizda</i>
shu jumladan: avtotransport xizmati	2 108,2	104,9	18,5
Yashash va ovqatlanish xizmatlari	432,2	107,4	3,8
Savdo xizmatlari	3 738,6	113,1	32,8
Ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	240,1	108,2	2,1
Ta’lim sohasidagi xizmatlar	543,3	121,8	4,8
Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	198,8	116,4	1,7
Ijara xizmatlari	272,6	111,7	2,4
Kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlar	229,6	108,8	2,0
Shaxsiy xizmatlar	238,7	106,5	2,1
Me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	96,9	114,0	0,9
Boshqa xizmatlar	343,1	117,9	3,0

Xizmat ko‘rsatishda eng katta ulush savdo (32,8 foizi), transport (logistik xizmatlar bilan birga) (20,8 foizi), moliyaviy (19,7 foizi), ta’lim (4,8 foizi) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (3,9 foizi) xizmatlarga to‘g‘ri keldi. Moliyaviy xizmatlar (o‘tgan yilga nisbatan 43,9 foizga ko‘p), Ta’lim sohasidagi xizmatlar (21,8 foizga ko‘p) o‘sish yuqori bo‘ldi.

**2022 yil yanvar-sentabr oylarida ko‘rsatilgan bozor xizmatlari umumiy hajmida
shahar va tumanlar kesimida ulushi, foizda**

Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida katta ulushga ega bo‘lgan Buxoro shahri (36,9 foizni), G‘ijduvon tumani (12,6 foizni), Vobkent tumani (7,5 foizni), Romitan tumani (5,7 foizni) tashkil etgan bo‘lsa, Kogon (3,3 foizni) va Qorovulbozor tumanlari (1,6 foizni) bilan eng past ulush ko‘rsatkichni qayd etdi.

Shahar va tumanlar orasida yuqori o‘sish sur’atlari Vobkent (128,7foiz) hamda Peshko‘ (120,0 foiz), Romitan (118,2 foiz) tumanlarida va Buxoro (118,5 foiz) shaharlarida kuzatildi.

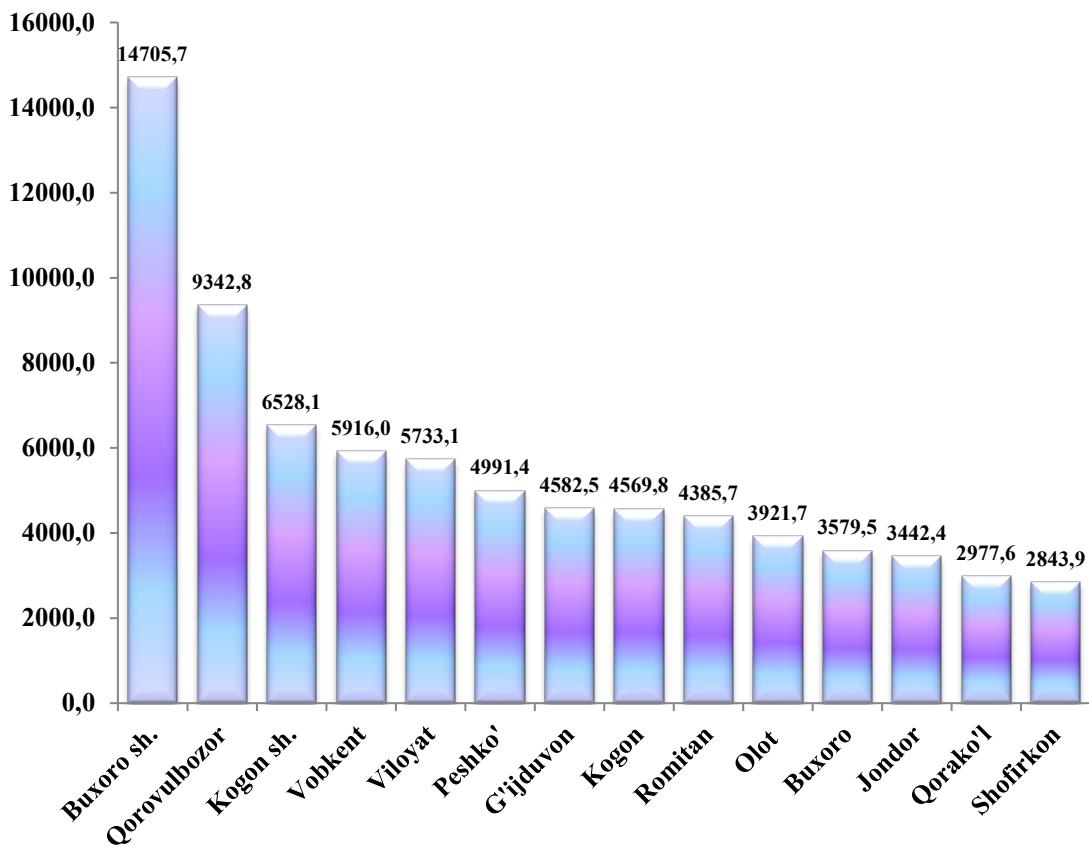
Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Buxoro shahrida 14705,7 ming so‘mga teng bo‘lib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 117,0 foizni tashkil etdi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha xizmatlar
(tuman va shaharlar kesimida)

	<i>Jami</i>			<i>Aholi jon boshiga</i>	
	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>	<i>jami xizmatlar hajmiga nisbatan, foizda</i>	<i>ming so‘m</i>	<i>2021 yil yanvar- sentabrga nisbatan, foizda</i>
Viloyat bo‘yicha	11 400,4	117,0	100,0	5 733,1	115,2
Buxoro sh.	4 203,2	118,5	36,9	14 705,7	117,0
Kogon sh.	410,7	117,9	3,6	6 528,1	115,9
<i>tumanlar</i>					
Olot	399,5	112,8	3,5	3 921,7	111,3
Buxoro	619,6	116,0	5,4	3 579,5	114,0
Vobkent	854,3	128,7	7,5	5 916,0	126,8
G‘ijduvon	1 437,6	112,2	12,6	4 582,5	110,5
Kogon	372,9	111,2	3,3	4 569,8	109,0
Qorako‘l	500,8	115,3	4,4	2 977,6	113,7
Qorovulbozor	179,6	103,9	1,6	9 342,8	101,0
Peshko‘	636,3	120,0	5,6	4 991,4	118,0
Romitan	645,7	118,2	5,7	4 385,7	116,2
Jondor	620,8	111,8	5,4	3 442,4	110,0
Shofirkon	519,4	117,0	4,5	2 843,9	115,3

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Shofirkon (2843,9 ming so‘m), Qorako‘l (2977,6 ming so‘m) va Jondor (3442,4 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi.

**2022 yil yanvar-sentabr oylarida shahar va tumanlar kesimida
bo‘yicha aholi jon boshiga hajmlar, ming so‘m**

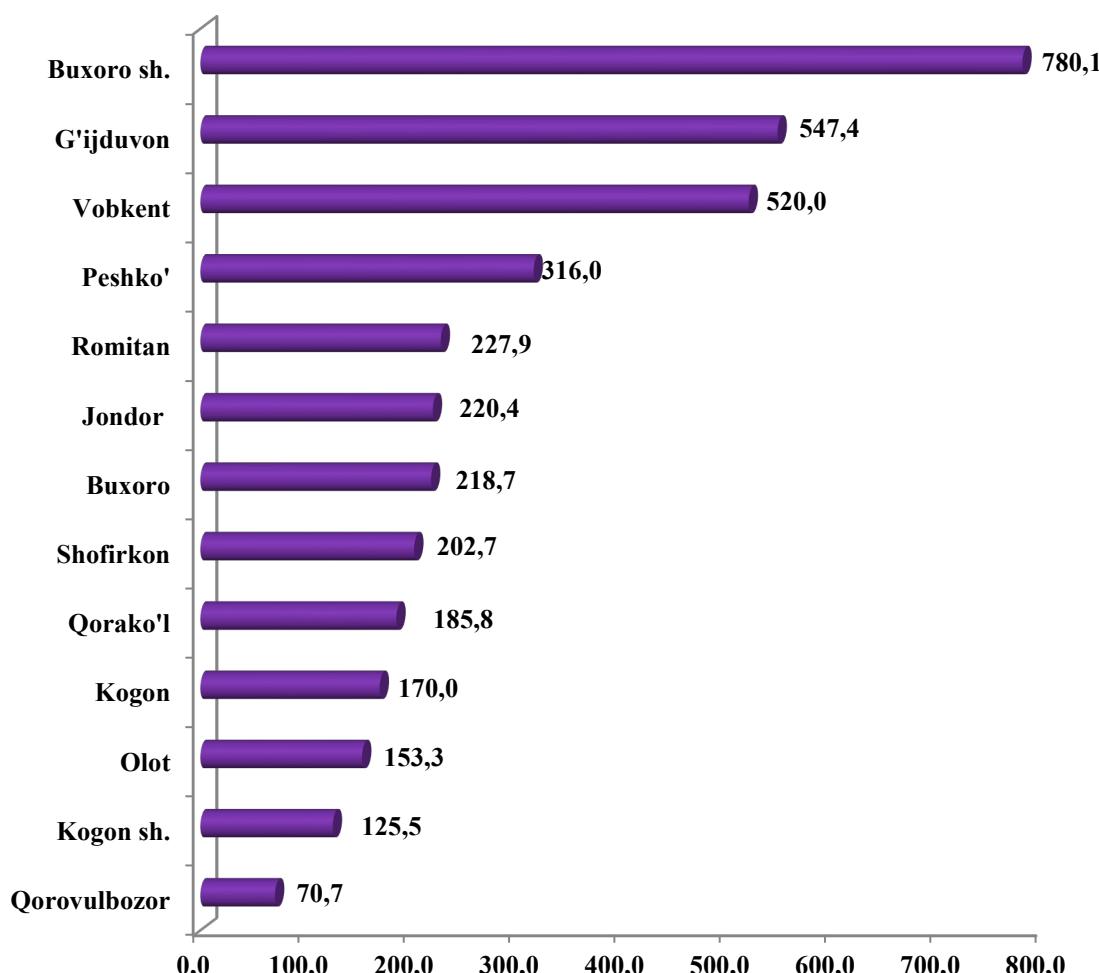
Hozirgi kunda respublikada ulgurji va birja savdo korxonalarining faoliyati uchun zarur huquqiy asoslar yaratilgan bo‘lib, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holda chakana savdo tarmog‘i faol rivojlanmoqda. Savdo xizmatlari iqtisodiyotda ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmining sezilarli qismini tashkil qiladi.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 3738,6 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining umumiy hajmida ulushi 32,8 foizni tashkil etdi.

O’tgan yilning mos davriga nisbatan savdo xizmatlarining o‘sish surʼati 113,1 foizni tashkil etdi.

Savdo xizmatlarining eng katta hajmi Buxoro shahri (780,1 mlrd. so‘m), G‘ijduvon (547,4 mlrd. so‘m), Vobkent (520,0 mlrd. so‘m) tumanlarida qayd etildi.

**Shahar va tumanlar kesimida savdo xizmatlarining hajmi, mlrd.so‘m
(2022 yil yanvar-sentabr)**

Savdo xizmatlari bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qorovulbozor tumanida kuzatildi. Ushbu hududda savdo xizmatlari hajmi 70,7 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi.

Aholi daromadlari darajasining oshishi bilan iste’mol talabi va savdo aylanmasi ko‘lami o’smoqda. Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega. 2022 yil yanvar-sentabr oylarida uning ulushi 67,0 foizni tashkil etdi.

Ulgurji savdo xizmatlarining (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 27,3 foizni tashkil etdi.

Avtomobil va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi, avtomobil va mototsikllarni ta'mirlash xizmatlarni qo'shgan holda umumiy savdo xizmatlarining 5,7 foizni tashkil qiladi.

**Savdo xizmatlari tarkibi, foiz
(2022 yil yanvar-sentabr)**

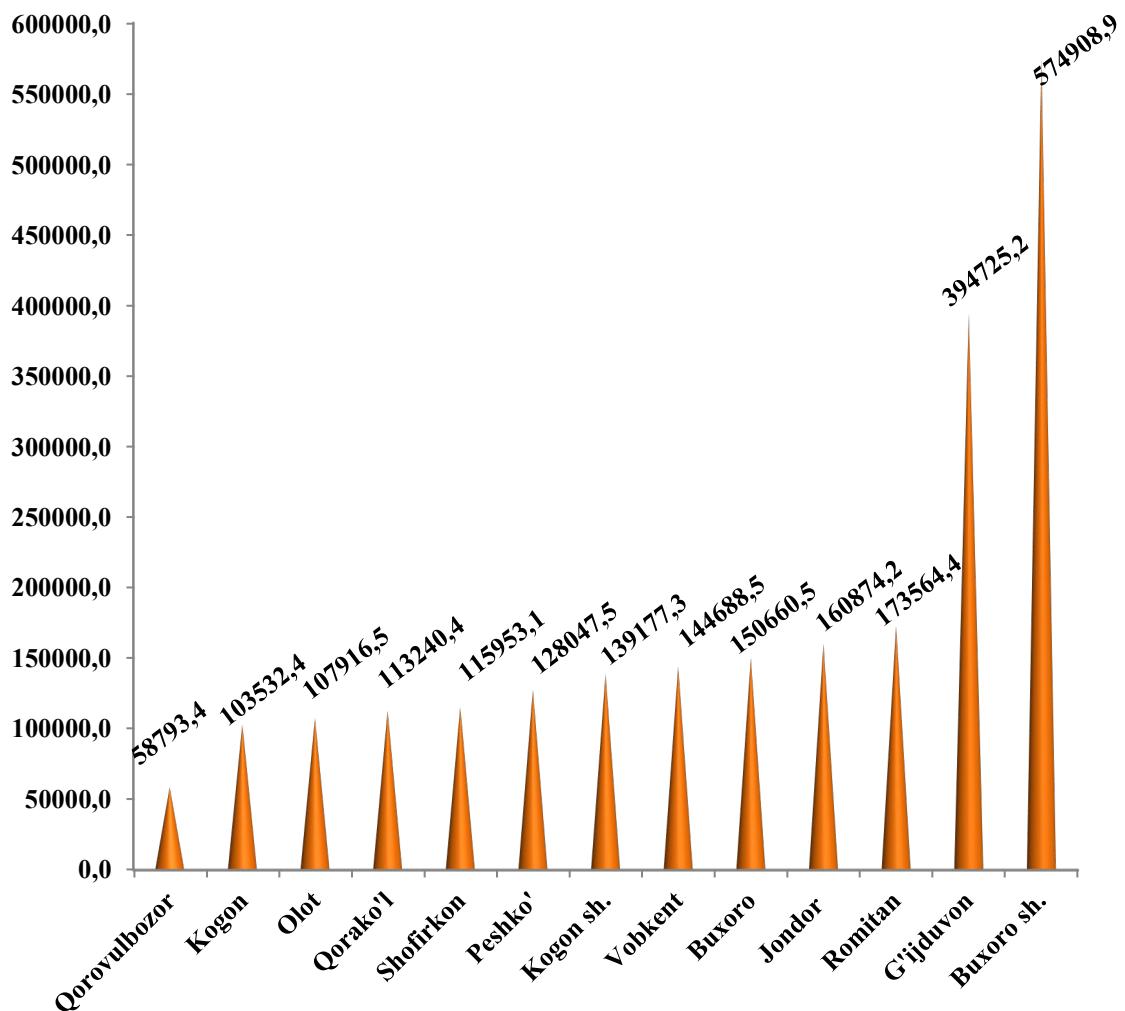

Transport xizmatlarining eng katta qismi avtomobil transportida yuk va yo'lovchi tashish xizmatlari hisobiga to'g'ri keladi.

2022 yil yanvar-sentabr oylarida transport xizmatlarining hajmi 2366,1 mlrd. so'mga teng bo'ldi. Ularning o'sishi 106,3 foizni tashkil etdi.

Yuqori o'sish sur'atlari Kogon shahrida (116,5 foiz), hamda Romitan (108,1 foiz), Buxoro (107,1 foiz) tumanlarida qayd etildi.

**Shahar va tumanlar kesimida transport xizmatlarining hajmi, mln. so‘m
(2022 yil yanvar-sentabr)**

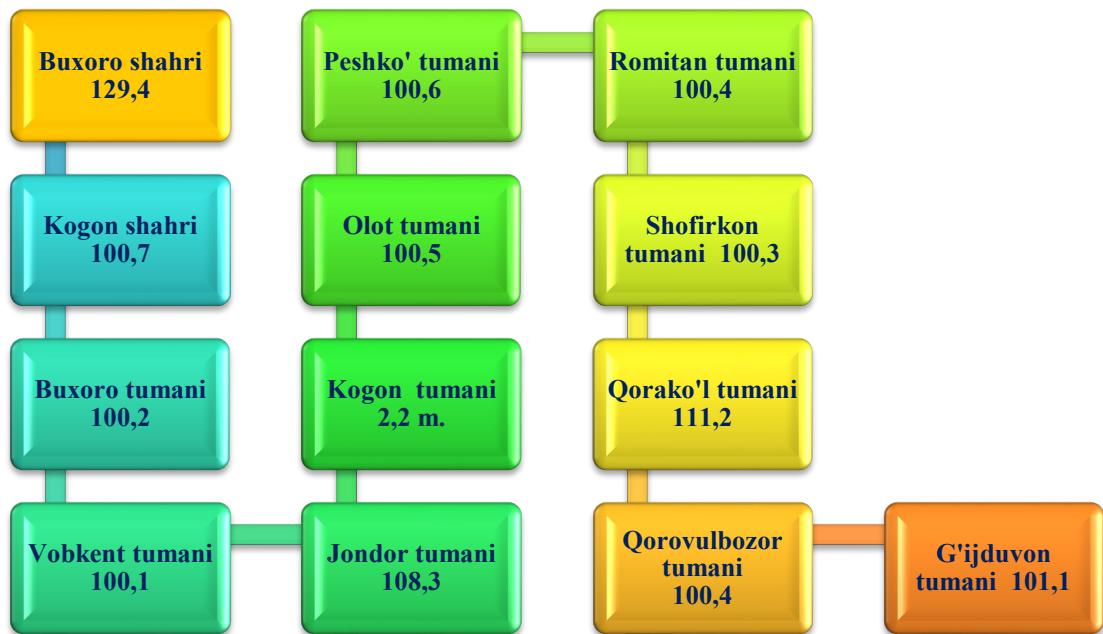
O‘tgan yilning mos davriga nisbatan transport xizmatlarining o‘sish sur’ati, Qorovulbozor (80,8 foiz) tumanida pasayganligi qayd etildi.

Ta’lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrlashdagi ijobjiy o‘zgarishlarni qo‘llab-quvvatlab, ma’naviyatni yuksaltirishga hissa qo‘shadi.

Bugungi kunda o‘quv jarayonining sifati va samaradorligini oshirishning muhim omili sifatida maktablarni zamonaviy laboratoriya uskunalarini, kompyuter texnikasi, darsliklar va yangi avlod metodik materiallari bilan ta’minlashga alohida e’tibor qaratilmoqda.

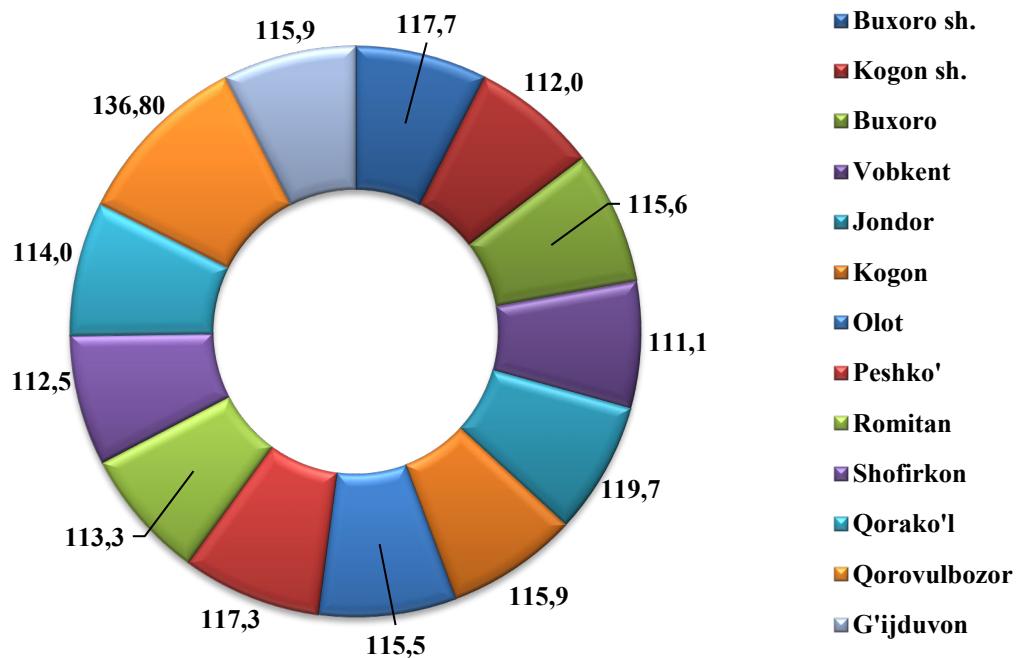
2022 yil yanvar-sentabr oylarida ta’lim sohasidagi xizmatlar hajmi 543,3 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. O‘tgan yilga nisbatan o‘sish 121,8 foizni tashkil etdi.

**Shahar va tumanlar kesimida ta’lim xizmatlarining o‘sish sur’ati, foiz
(2022 yil yanvar-sentabr)**

2022 yil yanvar-sentabr oylarida sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar hajmi 198,8 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. O‘tgan yilga nisbatan o‘sish 116,4 foizni tashkil etdi.

**Shahar va tumanlar kesimida sog‘liqni saqlash xizmatlarining o‘sish sur’ati, foiz
(2022 yil yanvar-sentabr)**

Sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar bo‘yicha yuqori o‘sish sur’atlari Qorovulbozor (136,8 foiz) tumanida kuzatildi.

O‘tgan yilga nisbatan bu xizmatlarning eng past ko‘rsatkichi Vobkent (111,1 foiz) shaxrida qayd etildi.

2022 yil yanvar-sentabr oyalarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 5733,1 ming so‘mni tashkil qildi va o‘sish sur’ati o‘tgan yilga nisbatan 115,2 foizni tashkil etdi.

Xizmatlar sohasini jadal rivojlantirish, uning tarkibini etarlicha rivojlangan jamiyat va rivojlangan ehtiyojlar bilan takomillashtirish mumkin va bu umuman hayat sifati kabi hodisa bilan bog‘liq, chunki turli ehtiyojlarni qondirish jarayoni hayat sifatining muayyan standartini yaratadi.